

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1011 όσον αφορά την εξαίρεση ορισμένων δεικτών αναφοράς συναλλαγματικών ισοτιμιών τρίτων χωρών και τον καθορισμό δεικτών αναφοράς αντικατάστασης για ορισμένους δείκτες αναφοράς που τίθενται σε παύση»

[COM(2020) 337 final — 2020/0154 (COD)]

(2021/C 10/06)

Γενικός εισηγητής: ο κ. **Christophe LEFÈVRE**

Αιτήσεις γνωμοδότησης	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 28.8.2020 Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 14.9.2020
Νομική βάση	Άρθρα 114 και 304 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα	Οικονομική και Νομισματική Ένωση, οικονομική και κοινωνική συνοχή
Απόφαση του Προεδρείου	14.7.2020
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	29.10.2020
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	555
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	244/0/7

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Ως συνέχεια των συστάσεων που έχουν διατυπωθεί στις σχετικές γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (ΕΟΚΕ) ⁽¹⁾, και λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την παύση της δημοσίευσης του LIBOR ⁽²⁾, η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπούν να εξασφαλίσουν τη συνέχιση των μηχανισμών λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών φορέων στην Ένωση Κεφαλαιαγορών, όσον αφορά την εξαίρεση ορισμένων δεικτών αναφοράς συναλλαγματικών ισοτιμιών τρίτων χωρών και τον καθορισμό δεικτών αναφοράς αντικατάστασης για ορισμένους δείκτες αναφοράς που τίθενται σε παύση.

1.2. Οι προτάσεις αυτές όχι μόνο προσφέρουν άμεση απόκριση στις συνέπειες της παύσης της δημοσίευσης του LIBOR και της εξέδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), αλλά προβλέπουν επίσης, με την ευκαιρία αυτή, να ενσωματώσουν και την κατάσταση των δεικτών αναφοράς των χωρών για τις οποίες η συναλλαγματική ισοτιμία δεν είναι ελεύθερα μετατρέψιμη, και συνεπώς συμβάλλουν και στην επίτευξη ευρύτερων στόχων.

1.3. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης Κεφαλαιαγορών έχει ανάγκη από κεφαλαιαγορές ασφαλείς, σταθερές και ανθεκτικές στους κλυδωνισμούς. Από την άποψη αυτή, η κατάργηση του LIBOR θα έχει πολύ σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις, δεδομένου ότι είναι μεγάλος ο αριθμός των συμβάσεων στις οποίες δεν έχει προβλεφθεί εναλλακτικός μηχανισμός νόψει της κατάργησης της αναφοράς στο LIBOR έως το τέλος του 2021.

1.4. Συνεπώς, συνιστά ζήτημα προτεραιότητας και πρωταρχικής σημασίας να οργανωθεί η αντικατάσταση της αναφοράς στο LIBOR, ενώ παράλληλα η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής να επιδιώξει τη συμμετοχή των εθνικών αρχών στη σχετική διαδικασία, με την έγκριση ευρωπαϊκού κανονισμού, γεγονός που εξουδετερώνει τους κινδύνους που ενέχουν οι ανομοιογενείς νομοθεσίες που παρατηρούνται κατά τις διαδικασίες μεταφοράς των οδηγιών.

1.5. Η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι, με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις για τους δείκτες αναφοράς, θα θεσπιστεί νόμιμη εξουσία, βάσει της οποίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα ορίζει ένα επιτόκιο αντικατάστασης όποτε παύει να δημοσιεύεται ένας δείκτης αναφοράς του οποίου η παύση αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές διαταραχές στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης.

⁽¹⁾ Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) — Μεταρρυθμίσεις (ΕΕ C 227 της 28.6.2018, σ. 63) · Βιώσιμη χρηματοδότηση: ταξινόμηση και δείκτες αναφοράς (ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 103) και Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) — Τροποποιημένη πρόταση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, (ΕΕ C 110 της 22.3.2019, σ. 58).

⁽²⁾ Το LIBOR (London Interbank Offered Rate — διατραπεζικό επιτόκιο Λονδίνου) χρησιμεύει ως κύριο επιτόκιο αναφοράς, αναγνωρισμένο σε διεθνές επίπεδο, για τον υπολογισμό του κόστους των διατραπεζικών δανείων.

1.6. Η ΕΟΚΕ εκφράζει επίσης την ικανοποίησή της που το νόμιμο επιτόκιο αντικατάστασης θα υποκαταστήσει, εκ του νόμου, όλες τις αναφορές στον «δείκτη αναφοράς που τέθηκε σε παύση» σε όλες τις συμβάσεις στις οποίες συμμετέχει εποπτευόμενη οντότητα της ΕΕ.

1.7. Η ΕΟΚΕ κρίνει εύστοχο το ότι, για συμβάσεις στις οποίες δεν συμμετέχει εποπτευόμενη οντότητα της ΕΕ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εγκρίνουν νόμιμα επιτόκια αντικατάστασης σε εθνικό επίπεδο.

1.8. Τέλος, για την παρακολούθηση της καταλληλότητας της νέας εξαίρεσης που θεσπίζεται, η ΕΟΚΕ εγκρίνει το γεγονός ότι οι αρμόδιες αρχές και οι εποπτευόμενες οντότητες υποχρεούνται να γνωστοποιούν, σε περιοδική βάση, στην Επιτροπή τη χρήση των εξαιρούμενων δεικτών αναφοράς από επιχειρήσεις της ΕΕ και τις μεταβολές στους ισολογισμούς των εποπτευόμενων οντοτήτων όσον αφορά το άνοιγμα σε συναλλαγματικές διακυμάνσεις τρίτων χωρών.

1.9. Η απόφαση είναι σύμφωνη με τις συστάσεις του Συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας⁽³⁾, ωστόσο η ΕΟΚΕ διερωτάται γιατί, λαμβανομένης υπόψη της παγκόσμιας δραστηριότητας, η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να είναι η μόνη αρχή που επιχειρεί να ρυθμίσει τον μηχανισμό λειτουργίας των δεικτών τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών.

1.10. Η ΕΟΚΕ συνιστά, βεβαίως, να παρακολουθείται η εφαρμογή του κανονισμού και η ενσωμάτωσή του στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, είναι ουσιαστικής σημασίας οι προβλεπόμενοι κανόνες να συμβάλλουν κατά τρόπο συγκεκριμένο και άμεσο στην επίτευξη των στόχων και να παράγουν θετικά αποτελέσματα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και σε όλα τα κράτη μέλη.

2. Ιστορικό

2.1. Το πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020 προβλέπει την αναθεώρηση του κανονισμού για τους χρηματοπιστωτικούς δείκτες που χρησιμεύουν ως δείκτες αναφοράς, βάσει των οποίων καθορίζεται το καταβλητέο ποσό βάσει ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή μιας χρηματοπιστωτικής σύμβασης ή η αξία ενός χρηματοπιστωτικού μέσου. Με τον καθορισμό προτύπων διακυβέρνησης και ποιότητας δεδομένων για δείκτες αναφοράς που χρησιμοποιούνται σε χρηματοπιστωτικές συμβάσεις, ο κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς αποσκοπεί στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των συμμετεχόντων στις κεφαλαιαγορές έναντι των δεικτών που χρησιμοποιούνται ως δείκτες αναφοράς στην Ένωση. Συμβάλλει, λοιπόν, στις προσπάθειες που καταβάλλει η Επιτροπή υπέρ της Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

2.2. Ο κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς θεσπίζει απαίτηση αδειοδότησης για τους διαχειριστές χρηματοπιστωτικών δεικτών αναφοράς, καθώς και απαιτήσεις για τους συνεισφέροντες δεδομένων εισόδου που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των χρηματοπιστωτικών δεικτών αναφοράς, ενώ ρυθμίζει και τη χρήση των χρηματοπιστωτικών δεικτών αναφοράς. Οι κανόνες του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς επιβάλλουν στις εποπτευόμενες οντότητες της ΕΕ (όπως τράπεζες, επιχειρήσεις επενδύσεων, ασφαλιστικές επιχειρήσεις, οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες — ΟΣΕΚΑ2) να χρησιμοποιούν μόνο δείκτες των οποίων ο διαχειριστής διαθέτει άδεια. Οι δείκτες αναφοράς που παρέχονται από διαχειριστή ο οποίος βρίσκεται σε τρίτες χώρες μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην ΕΕ μόνο μετά από διαδικασία ισοδυναμίας, αναγνώρισης ή προσυπογραφής.

2.3. Ο κανονισμός για τους δείκτες αναφοράς εφαρμόζεται από τον Ιανουάριο του 2018. Ωστόσο, οι συμμετέχοντες στην αγορά της ΕΕ μπορούν να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν δείκτες αναφοράς που παρέχονται από διαχειριστή ο οποίος βρίσκεται σε χώρα εκτός της Ένωσης —ανεξάρτητα από το αν έχει εκδοθεί απόφαση ισοδυναμίας και αν ο δείκτης έχει αναγνωριστεί ή προσυπογραφεί για χρήση στην Ένωση— έως ότου λήξει το μεταβατικό καθεστώς, στο τέλος Δεκεμβρίου του 2021.

2.4. Κατά πρώτο λόγο, οι τροποποιήσεις σχετικά με τους δείκτες αναφοράς, οι οποίες προτείνονται στη νομοθετική πρόταση που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας γνωμοδότησης της ΕΟΚΕ, θεσπίζουν νόμιμη εξουσία, βάσει της οποίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα ορίζει ένα επιτόκιο αντικατάστασης όποτε παύει να δημοσιεύεται ένας δείκτης αναφοράς του οποίου η παύση αναμένεται να προκαλέσει σημαντικές διαταραχές στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης.

2.5. Κατά δεύτερο λόγο, το νόμιμο επιτόκιο αντικατάστασης θα υποκαταστήσει, εκ του νόμου, όλες τις αναφορές στον «δείκτη αναφοράς που τέθηκε σε παύση» σε όλες τις συμβάσεις στις οποίες συμμετέχει εποπτευόμενη οντότητα της ΕΕ.

2.6. Κατά τρίτο λόγο, για συμβάσεις στις οποίες δεν συμμετέχει εποπτευόμενη οντότητα της ΕΕ, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εγκρίνουν νόμιμα επιτόκια αντικατάστασης σε εθνικό επίπεδο.

⁽³⁾ Διεθνής όμιλος οικονομικών φορέων που δημιουργήθηκε κατά τη διάσκεψη κορυφής της Ομάδας των 20 (G20) στο Λονδίνο, τον Απρίλιο του 2009. Συμμετέχουν σ' αυτόν 26 εθνικές χρηματοπιστωτικές αρχές (κεντρικές τράπεζες, υπουργεία οικονομικών κ.λπ.), καθώς και πολλές διεθνείς οργανώσεις και όμιλοι που καταρτίζουν πρότυπα στον τομέα της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας.

2.7. Τέλος, για την παρακολούθηση της καταλληλότητας της νέας εξαίρεσης που θεσπίζεται, οι αρμόδιες αρχές και οι εποπτευόμενες οντότητες υποχρεούνται να γνωστοποιούν, σε περιοδική βάση, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη χρήση των εξαιρούμενων δεικτών αναφοράς από επιχειρήσεις της ΕΕ και τις μεταβολές στους ισολογισμούς των εποπτευόμενων οντοτήτων όσον αφορά το άνοιγμα σε συναλλαγματικές διακυμάνσεις τρίτων χωρών.

3. Παρατηρήσεις

3.1. Ως συνέχεια των συστάσεων που έχουν διατυπωθεί στις σχετικές γνωμοδοτήσεις της ΕΟΚΕ ⁽⁴⁾, και λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την παύση της δημοσίευσης του LIBOR, η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που αποσκοπούν να εξασφαλίσουν τη συνέχιση των μηχανισμών λειτουργίας των χρηματοπιστωτικών φορέων στην Ένωση Κεφαλαιαγορών, **όσον αφορά την εξαίρεση ορισμένων δεικτών αναφοράς συναλλαγματικών ισοτιμιών τρίτων χωρών και τον καθορισμό δεικτών αναφοράς αντικατάστασης για ορισμένους δείκτες αναφοράς που τίθενται σε παύση.**

3.2. Οι προτάσεις αυτές όχι μόνο προσφέρουν άμεση απόκριση στις συνέπειες της εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά προβλέπουν επίσης, με την ευκαιρία αυτή, να ενσωματώσουν και την κατάσταση των δεικτών αναφοράς των χωρών για τις οποίες η συναλλαγματική ισοτιμία δεν είναι ελεύθερα μετατρέψιμη, επομένως συμβάλλουν επίσης στην επίτευξη ευρύτερων στόχων.

3.3. Παρέχουν την ευκαιρία να συνυπολογίζεται η χρήση των δεικτών αναφοράς των συναλλαγματικών ισοτιμιών προκειμένου να καλυφθεί η αστάθεια του νομίσματος τρίτων χωρών και η πληρωμή συμβάσεων παραγώγων σε νόμισμα άλλο από το νόμισμα περιορισμένης μετατρέψιμότητας, ιδίως όταν το νόμισμα της τρίτης χώρας δεν είναι ελεύθερα μετατρέψιμο.

3.4. Η μεταρρύθμιση αυτή έχει καθοριστική σημασία για να διευθετηθεί η συνδεόμενη με το Brexit απότομη εξέλιξη της Ένωσης Κεφαλαιαγορών, που συνδέεται με την τραπεζική ένωση, να εξασφαλιστεί η λειτουργία της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ), και να ενισχυθεί η θέση της ΕΕ και των κρατών μελών μέσα σε ένα ταχέως εξελισσόμενο παγκόσμιο περιβάλλον.

3.5. Σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, η μεταρρύθμιση των δεικτών αναφοράς κρίσιμης σημασίας, όπως τα επιτόκια IBOR ⁽⁵⁾, ορίστηκε ως ύψιστη προτεραιότητα του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την Ένωση Κεφαλαιαγορών.

3.6. Ο στόχος της εύρυθμης λειτουργίας της Ένωσης Κεφαλαιαγορών απαιτεί κεφαλαιαγορές ασφαλείς, σταθερές και ανθεκτικές στους κλυδωνισμούς. Από αυτή την άποψη, ο αντίκτυπος της κατάργησης του LIBOR, παρότι εντάσσεται στο πλαίσιο της σταδιακής απόλυσης αντιπροσωπευτικότητας της αγοράς ή της οικονομικής πραγματικότητας των υποκείμενων προϊόντων που υποτίθεται ότι μετρά, πρόκειται να έχει πολύ σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις, καθώς σε μεγάλο αριθμό συμβάσεων δεν έχει προβλεφθεί εναλλακτικός μηχανισμός έως την κατάργηση της αναφοράς στο LIBOR, στο τέλος του 2021.

3.7. Συνεπώς, συνιστά ζήτημα προτεραιότητας και πρωταρχικής σημασίας να οργανωθεί η αντικατάσταση της αναφοράς στο LIBOR, ενώ παράλληλα η ΕΟΚΕ χαιρετίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να επιδιώξει τη συμμετοχή των εθνικών αρχών στη σχετική διαδικασία, με την έγκριση ευρωπαϊκού κανονισμού, γεγονός που εξουδετερώνει τους κινδύνους που ενέχουν οι ανομοιογενείς νομοθεσίες που παρατηρούνται κατά τις διαδικασίες μεταφοράς των οδηγιών.

3.8. Κατά τις επιχειρήσεις και τους συλλογικούς φορείς, με τους οποίους διαβουλευτήκε εκ των προτέρων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η θέσπιση δεικτών αναφοράς συμβάλλει στη διασφάλιση των διασυννοριακών συναλλαγών στην αγορά, καθώς και στην ενίσχυση των ισότιμων όρων ανταγωνισμού, ιδίως για τις χώρες με συναλλαγματική ισοτιμία που εξακολουθεί να είναι υπερβολικά ρυθμιζόμενη.

3.9. Η υπό εξέταση τροποποίηση των κανόνων αποβλέπει στην αντιμετώπιση ενός εξαιρετικά σημαντικού συστημικού κινδύνου: στο φάσμα των συμβάσεων που θα επηρεαστούν από την παύση ενός δείκτη αναφοράς επιτοκίου που χρησιμοποιείται ευρέως περιλαμβάνονται τα εξής:

- 1) εκδόσεις χρεωστικών τίτλων από εποπτευόμενες οντότητες·
- 2) χρεόγραφα εποπτευόμενων οντοτήτων εντός ισολογισμού·
- 3) δάνεια·
- 4) καταθέσεις· και
- 5) συμβάσεις παραγώγων.

Σε πολλές χρηματοπιστωτικές συμβάσεις οι οποίες αναφέρονται σε δείκτες αναφοράς επιτοκίων που χρησιμοποιούνται ευρέως, συμμετέχουν εποπτευόμενες οντότητες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς.

⁽⁴⁾ Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) — Μεταρρυθμίσεις (ΕΕ C 227 της 28.6.2018, σ. 63)· Βιώσιμη χρηματοδότηση: ταξινόμηση και δείκτες αναφοράς (ΕΕ C 62 της 15.2.2019, σ. 103) και Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) — Τροποποιημένη πρόταση για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, (ΕΕ C 110 της 22.3.2019, σ. 58).

⁽⁵⁾ Τα διατραπεζικά επιτόκια δανεισμού (Interbank Offered Rates — IBOR) είναι επιτόκια αναφοράς συστημικής σπουδαιότητας, στα οποία βασίζονται πολλές συμβάσεις του χρηματοπιστωτικού κλάδου.

3.10. Η έλλειψη ασφάλειας δικαίου και οι δυνητικές αρνητικές επιπτώσεις που ενδέχεται να προκύψουν από δυσκολίες όσον αφορά την ικανότητα εκτέλεσης υφιστάμενων συμβατικών υποχρεώσεων θα θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα στην Ένωση:

- από την πλευρά τους, οι καταναλωτές, οι μικρομεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και οι επενδυτές μπορούν να έχουν τη βεβαιότητα μεγαλύτερης προστασίας, καθώς η υπό εξέταση πρόταση προσφέρει διάφορα εργαλεία προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η κατάργηση ενός διατραπεζικού επιτοκίου ευρείας χρήσης δεν θα επηρεάσει αδικαιολόγητα την ικανότητα του τραπεζικού τομέα να παρέχει χρηματοδότηση σε εταιρείες της ΕΕ και, ως εκ τούτου, δεν θα θέσει σε κίνδυνο έναν βασικό στόχο της Ένωσης Κεφαλαιαγορών·
- υπό αυτό το πρίσμα, όσον αφορά την πρόταση της Επιτροπής, η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμο να αναλυθούν επίσης τα ακόλουθα θέματα που αναπτύσσονται στο κείμενο:
  - i) οι αιτιολογικές σκέψεις και η αιτιολογική έκθεση φαίνεται να λαμβάνουν υπόψη ένα ευρύ φάσμα συμβάσεων που χρησιμοποιούν χρηματοπιστωτικούς δείκτες αναφοράς, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων πίστωσης (ή παρόμοιων μηχανισμών δανεισμού) που συνάπτονται με νομικά πρόσωπα ή με άλλες οντότητες (και όχι μόνο με καταναλωτές)· υπενθυμίζουμε, σε αυτό το πλαίσιο, το τμήμα με τίτλο «Πεδίο εφαρμογής του νόμιμου επιτοκίου αντικατάστασης»·
  - ii) το κείμενο της πρότασης της Επιτροπής για τη θέσπιση της αντικατάστασης εκ του νόμου —εν προκειμένω το άρθρο 23α παράγραφος 2— κάνει χρήση του όρου «χρηματοπιστωτικές συμβάσεις», ο οποίος ορίζεται στον κανονισμό για τους δείκτες αναφοράς (άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 18) μόνο σε σχέση με τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με φυσικά πρόσωπα —καταναλωτές—, λαμβανομένων υπόψη των παραπομπών στις οδηγίες 2008/48/ΕΚ και 2014/17/ΕΕ·
  - iii) προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ του στόχου που εκφράζεται στην αιτιολογική έκθεση και του κειμένου της πρότασης, η ΕΟΚΕ θεωρεί χρήσιμο να αναλυθεί το πεδίο αναφοράς και ο ορισμός του όρου «χρηματοπιστωτικές συμβάσεις», ούτως ώστε να μην περιορίζεται στις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με καταναλωτές, αλλά να εξασφαλίζει επίσης την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού αντικατάστασης εκ του νόμου και για τις συμβάσεις πίστωσης που συνάπτονται με άλλους παράγοντες της αγοράς·
- η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι οι εξουσίες αντικατάστασης θα πρέπει να επεκταθούν σε όλες τις συμβάσεις που διέπονται από το δικαιο κράτους μέλους, καθώς και στις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ φορέων εγκατεστημένων στην ΕΕ και οι οποίες διέπονται από το δικαιο τρίτου κράτους, όταν η νομοθεσία του εν λόγω τρίτου κράτους δεν προβλέπει αντικατάσταση εκ του νόμου ενός δείκτη αναφοράς που καταργείται·
- τα προτεινόμενα μέτρα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως μέτρα που στηρίζουν «μια οικονομία στην υπηρεσία των ανθρώπων» (πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2020). Η υπό εξέταση πρωτοβουλία είναι επωφελής για τα τραπεζικά δάνεια σε πελάτες λιανικής με κυμαινόμενο επιτόκιο συνδεδεμένο με επιτόκια IBOR, στοιχείο σημαντικό για μια οικονομία που εξυπηρετεί τις ανάγκες του πληθυσμού·

3.11. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι στην αιτιολογική σκέψη 10 της πρότασης τροποποίησης του κανονισμού γίνεται αναφορά στη συνεκτιμηση των προτάσεων των ομάδων εργασίας, και ότι, τουλάχιστον στην περίπτωση της μετάβασης από τον δείκτη EONIA (μέσος δείκτης των επιτοκίων του ευρώ για τοποθετήσεις μίας ημέρας) στο βραχυπρόθεσμο επιτόκιο του ευρώ (€STR), η σχετική επιτροπή εργασίας συνέστησε αυτή η μετάβαση να πραγματοποιηθεί προς την κατεύθυνση του €STR συν την απόκλιση μεταξύ επιτοκίων (€STR + spread), η ΕΟΚΕ θεωρεί σκόπιμο να επιβεβαιωθεί ότι ως «δείκτης αναφοράς αντικατάστασης» νοείται «ο νέος δείκτης αναφοράς + η απόκλιση μεταξύ επιτοκίων».

3.12. Η ΕΟΚΕ θεωρεί χρήσιμο να αποσαφηνιστεί η φράση «σημαντικές διαταραχές στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών της Ένωσης». Επί του προκειμένου, βάσει της αιτιολογικής σκέψης 4, μπορούμε να συναγάγουμε το συμπέρασμα ότι η κατάργηση της δημοσίευσης του LIBOR εμπίπτει σε αυτή την κατηγορία. Ωστόσο, εάν ληφθεί υπόψη η μακροπρόθεσμη προοπτική και συνυπολογιστεί το γεγονός ότι σε κάποια χρονική στιγμή μπορεί να τεθεί ζήτημα κατάργησης του EURIBOR, κρίνεται σκόπιμο η έννοια αυτή να οριστεί.

3.13. Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι θα ήταν χρήσιμο να αναφερθούν επίσης οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα ασκεί το δικαίωμα αυτό, στην προκειμένη περίπτωση εντός ποιας προθεσμίας καθορίζεται ο δείκτης αναφοράς αντικατάστασης από τη στιγμή που πληρούνται οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

3.14. Μια περαιτέρω χρήσιμη διευκρίνιση θα ήταν ο βαθμός εξωεδαφικότητας της εφαρμογής του εν λόγω μέτρου, με άλλα λόγια, να αποσαφηνιστεί ότι το μέτρο αυτό εφαρμόζεται όταν μία από τις εποπτευόμενες οντότητες διατηρεί την έδρα της σε ένα από τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως του δικαίου που διέπει τη σύμβαση, και, εν προκειμένω, η ΕΟΚΕ αναφέρεται ειδικότερα στις συμβάσεις που συνάπτονται σύμφωνα με το αγγλικό δίκαιο, το οποίο, από την 1η Ιανουαρίου 2021, θα καταστεί δίκαιο τρίτης χώρας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.15. Ως εκ τούτου, η μεταρρύθμιση του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς συνιστά το κατάλληλο εργαλείο για την καθιέρωση ενός νόμιμου επιτοκίου αντικατάστασης, το οποίο θα περιορίσει τις αρνητικές συνέπειες για την ασφάλεια δικαίου και τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα που μπορεί να υπάρξουν εάν το LIBOR —ή οποιοσδήποτε άλλος δείκτης αναφοράς του οποίου η παύση θα προκαλέσει σημαντικές διαταραχές στη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών αγορών εντός της Ένωσης— τεθεί σε παύση χωρίς να έχει καταστεί διαθέσιμο επιτόκιο αντικατάστασης αυτού του είδους και χωρίς να έχει ενσωματωθεί σε συμβάσεις παλαιού τύπου στις οποίες συμμετέχει εποπτευόμενη οντότητα που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού για τους δείκτες αναφοράς.

3.16. Η απόφαση είναι σύμφωνη με τις συστάσεις του Συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, ωστόσο η ΕΟΚΕ διερωτάται γιατί, λαμβανομένης υπόψη της παγκόσμιας δραστηριότητας, η Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να είναι η μόνη αρχή που επιχειρεί να ρυθμίσει τον μηχανισμό λειτουργίας των δεικτών τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών.

3.17. Η ΕΟΚΕ συνιστά, βεβαίως, να παρακολουθείται η εφαρμογή του κανονισμού και η ενσωμάτωσή του στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Σύμφωνα με την ΕΟΚΕ, είναι ουσιαστικής σημασίας οι προβλεπόμενοι κανόνες να συμβάλλουν κατά τρόπο συγκεκριμένο και άμεσο στην επίτευξη των στόχων και να παράγουν θετικά αποτελέσματα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και σε όλα τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 29 Οκτωβρίου 2020.

Η Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής
Christa SCHWENG
